

'Boekbespreking. Avonturen aan de Wilde Kust (Albert Helman)'

L.H. Ferrier

bron

L.H. Ferrier, 'Boekbespreking. Avonturen aan de Wilde Kust (Albert Helman)', in: *Mededelingen van het Surinaams Museum* 39 (1983), p. 68-69.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/ferr002boek01_01/colofon.htm

© 2008 dbnl / erven L.H. Ferrier

Boekbespreking *Avonturen aan de Wilde Kust* (Albert Helman)

door: L.H. Ferrier

In dit rijk geïllustreerde boek wordt de geschiedenis van Suriname op boeiende wijze verteld. Dit gebeurt tegen de achtergrond van de buurlanden die samen met Suriname het grote gebied van Guyana vormen.

In zijn voorwoord stelt de schrijver dat het erg moeilijk is de geschiedenis van een volk te schrijven dat nog nauwelijks bezig is geboren te worden en dat het ook niet mogelijk is de historie te schrijven van een land waarvan lang niet alle staatkundige grenzen vastliggen, noch aan het overgrote deel der ingesloten bewoners uit eigen aanschouwing bekend zijn, noch berusten op enig geografisch onderscheid met een veel wijder omliggend gebied, maar slechts 'aangenomen' werden door de willekeur van elkaar bestrijdende mogendheden.

Er valt echter wel een verhaal te schrijven van de opeenvolgende avonturen die allerlei lieden beleefden in en nabij het centrale gedeelte van een uitgestrekte, maar wel afgebakende landstreek. Zulk een regio is de kuststrook ten noorden van het Zuidamerikaanse vasteland, gelegen tussen de mondingen van twee machtige rivieren, de Orinoco en de Amazone, een strook welke van oudsher door avonturiers die haar bezochten en er hun 'volksplantingen' vestigden 'de Wilde Kust van Guyana' genoemd werd.

Er is reeds veel geschreven over dit gebied door Europese geschiedschrijvers. Volgens de schrijver is het nu de hoogste tijd dat er naast of tegenover hun gezichtspunt ook eens dat van de 'inboorling' tot uitdrukking te doen komen.

Het boek is in 24 hoofdstukken verdeeld die elk een door de auteur gekozen historische periode beschrijven. Hij legt uit hoe hij bij het schrijven te werk is gegaan als met een zoomlens bij het filmen. Zo wordt in de eerste zeven hoofdstukken de proto- en prehistorie van geheel Amerika langzaam teruggedrongen tot die van de noordelijke helft van Zuid Amerika en vervolgens 'verschoven' tot die van het door de Orinoco, de Rio Negro, de Amazone en de Atlantische Oceaan ingesloten leefgebied, het eigenlijke Guyana. In deze hoofdstukken wordt zeer uitvoerig ingegaan op de geschiedenis van de Indianen.

In de daaropvolgende zeven hoofdstukken, die het begin van de 'historische' tijd van het subcontinent behandelen, wordt aangetoond hoe in de eerste helft van deze tot op heden bijna vijf volle eeuwen omvattende periode, vooral het land langs de Wilde Kust een door veel Europese mogendheden omstreden 'beziit' werd, dat alleen met behulp van de arbeid van uit West-Afrika geïmporteerde negerslaven kon worden ontgonnen. Aan het einde van die eerste 250 jaren 'avonturen' wordt dan even halt gemaakt, om te overzien wat

de vele gebeurtenissen in menselijk opzicht zoal hadden opgeleverd, zowel voor de avonturiers als voor hun slachtoffers en het 'veld van eer' waarop zij zich lieten gelden.

De laatste zeven hoofdstukken beschrijven de ontwikkelingen die Suriname doormaakte tot de afschaffing van de slavernij en hoe daarna, na een onzeker en in de laatste fase geforceerd dekolonisatieproces, de Republiek Suriname ontstond, een 'jonge' zelfstandige staat naast een Republiek Guiana in het Westen, een gelijknamige Venezolaanse landstreek in het zuidwesten, een 'overzees departement' van de Franse Republiek in het oosten en diverse 'territorios' en Guyanese delen van Braziliaanse gefedereerde staten in het zuidoosten.

De auteur heeft de behandeling van al zijn thema's zeer uitvoerig, heel deskundig en zoals hij zelf aangeeft na veel levenslange overdenking, aangepakt. De beschrijvingen zijn zeer interessant en in een heldere trant beschreven. Men zou misschien kunnen opmerken dat hij niet zo uitvoerig is in zijn behandeling van slavernij en immigratie, dit impliceert echter niet dat deze thema's onvoldoende en onduidelijk behandeld zijn geworden. Integendeel! Ondanks het feit dat zij wat beknopt naar voren komen in vergelijking met de overige thema's van het werk, blijven zij zeer informatief en overzichtelijk.

-Avonturen aan de Wilde Kust van Albert Helman is een uitgave van A.W. Sijthoff, Alphen aan den Rijn en VACO N.V., Paramaribo, (1982).